

MS. A. 1. 1. 1.

151

५३

राजासकलाशमनासप्रतिभाः राजभूषणानां राजपादप्रसिक्तानां। अतिप्रशस्तः शशीगुह्यप्रतिभूषणपाव
धानां पौत्रजनपदानां सस्योधिः कः श्रवणः सेजकः पतिव्राजकानां लाहीच हगवानप्रहृतानां प्रसीतानां स्तादनीच
राजनायास्तादनीशानां कल्पिकानां वीवरपितुपाठसुयनामनस्तनप्रसूयः लेखकपत्रिकांतां लाहाप्रयमाप्र
प्रोक्तयः हगवानसुवचानूपलिकः। पप्रतिवजस्तनामान्नवहगवतः कीर्तिगणः लाहलोकाशफुडताः १६॥
००॥ यिस हगवानकथगताः हस्तप्रभूडातिमाननसतपत्रः हगवालोकाविदन्तः प्रवदन्तः गानधीः सा
स्तादनीनाथमनूषानाथकृष्णहगवानां पक्षेचक्रः समचागतः स००॥ मलोकेपत्रः कलाकं स इवकं स नानकं स
वृष्टकं स प्रवरावोक्तः प्रजासुदवमाजवीलसप्रतिभारहाकानकलोपसंप्रयविदन्तमिन्द्रः॥ स००॥ यमिन्द्रः॥
आदोक्तः सानसथाकलापयवसानकलोपसंप्रयविदन्तमिन्द्रः॥ स००॥ यमिन्द्रः॥

[illegible]

सुति

३

अविदुर्दण्डनिमुवागायाततंअनविमकपात्रमा॥आलोकरुततमनुल्यधर्मः॥तमात्रदंलंनयवदितात्र
साकुरुतवृद्धःसमयवृद्धिंरुक्कसमत्ताउपसंक्रमध्वं॥सुवशाशनामरुतवृद्धप्रदः॥सर्वदिमृगःकृग
निप्रतापकःसुधर्मवर्णःपत्रमाधकातिदःसुतायकात्रुमत्रमदणकवृद्धि॥समननत्रस्यकात्रुवर्णपुनःसु
शुद्धवास्तुकाधिकारवपुगाःसुयापूर्ववृद्धात्रुसतिसंगहनाशोकयात्रस्याश्रुतिः॥वेवत्रुवालिगमधमिःसुवा
दितासुक्रमुतःप्रसाकसमाधककायःवृद्धात्रुवाप्रयासययागमनासमरिकाकःकल्याणिकाकावृद्धात्रु
गवताः॥सुत्रानिस्मः॥तवाश्ववृद्धात्रुगवतीयेवृद्धकःकुम्हारवृद्धाःयानीचययसमलुलानियातिवृद्धावृद्धमर्ध
वृद्धाश्रुतासुवात्रुसुत्रानिस्मः॥अथविलुप्तस्यमाश्रीप्रणकायामीवृद्धात्रुवाप्रयासकाधिकारवपुगा

महवृत्रपुतामःनदधःसुनदधःचदत्रःसहितप्रप्रणकवित्रीगःसुत्राण्येववायचसंवइलाःशुद्धवास्तुकाधिकार
दवपुगात्रिकाकाकिङ्काने॥वार्हेःसुवर्चकःकृत्रवतदिकोःनावराष्ट्रः॥धनतगवानुतायसुकामनृपसुकुम्भःरुग
काःपादोःसुत्राः॥सिर्वयः॥त्रकाकेतिस्त्रकाकहितायनःशुद्धात्रुवास्तुकाधिकारवपुगात्रुगवतमत्रदवाच
अमिहगवतलुडिगतिस्त्रनामधर्मपययः॥शुद्धाकावेपुल्यनिवयावाधिसुत्तःकृणलमेलसुत्रवावनलुडितरु
वेनलिकुवःअविदितामसंविन्नावःकामसाविक्रीडनगरसुत्रविषयसदर्थनोः॥तिगातिरुहवेनः॥मिप्रकासुच
सुनःसुवर्चकलुडनेचयामुत्राविशमःसमतिरुमःसुतसेविकसिल्यकर्मकानःलिपितंछानुकागमनासिध
लुकायप्रकासुहसर्वसुत्रप्रतिविमयासुदधनिःअनपुनविःगवथापतागसुदधनिःसुवर्चकः॥सुत्राःचनि

4

[illegible][illegible]

ਸਤਿ

三

कुंठानिपूगामात्रः सुदनस्य हानं वलुवक दृढ प्रहृनम्भस्य ताधिचिलमूलमहाक २५५ दधुसंज्ञासुगान्नस्य गन्धी
त्रवीर्षधर्मसुलीलासिद्यनितस्य डपायकोसु २५६ कलिद्रवाद्य २५७ अत्रसुनस्य समाधिकिंरुक्कस्य गुभगताः विपूर
पुत्रसि सुगानस्य निगतमदमानपत्रिदाहस सिविमलविह्वीर्ष २५८ यत्रसाणीले कुंठाप्रसाददमदिमिपुतिगथिन
साकहानदडिह्याहृतिनाकधर्मत्रनृपः सिकस्य मदाप्रसवपस्यपुम २५९ हानसुगानविह्वतसुनतिः गान्धिनः प्र
प्रसवपाहानदिनकलसैः विकसितसुली २६० सुतपुरुषमनयस्य २६१ सुनिद्रिपादपत्रमकयकातिनस्य २६२
जागमस्यः सुलीकनत्वदकस्य सुतुवुक्कविह्वतसुतिक २६३ नदसुनस्य ॥ २६४ संगुरुवकसुसंगहो कुंठिनः विकसित
दहनस्य दधुसंज्ञासुगान्नस्य सुतुवुक्कविह्वतसुतिक २६५ नदसुनस्य ॥ २६६ संगुरुवकसुसंगहो कुंठिनः विकसित

नितिविद्या कानकगतिनः प्रविभाकमुख हृतिवृत्ति कल्पसुमधविषयनास्विबुद्धः नयनस्य ॥ ४५ ॥ नविभाकसुमा
धिसमापक्तिमिदत्रिगुहानिदासिनागावतुगीर्यापथविनयवनापवनहनद्विमतः दक्षवलवेसाजयाणाधिप
वारिवल्लवविगतहवहवहयला मरुर्वस्मसुं कतिनयना कुमस्यतीर्थस्य सनगगमसंप्रपुथमस्यनेनास्यमाधोद
हानमादाहिंदुस्याविमर्कि ॥ ४६ ॥ नमसुलप्रहापुहृत्सीतीर्थकनयनयातगगनिष्पृहकनस्य ॥ ४७ ॥ नविभाकसुमाधकान
पटलविनिमित्रकनस्य ॥ ४८ ॥ नकवल्लवीयस्य दवमनूयासुपुष्पातकस्य ॥ ४९ ॥ नरुपूत्रसदितकनस्य कृष्णयत्रायगतस्य ॥ ५० ॥
कूपकयत्रिपुर्हस्यः मनोयप्रियदर्शनस्य ॥ ५१ ॥ प्रतिहृतवकृत्रिद्वियस्य दवकातसुहृदस्य कातिगगप्रतिमपिउस्य ॥ ५२ ॥
नविभाकसुमाधकानस्य ॥ ५३ ॥ नमसुलप्रहापुहृत्सीतीर्थकनयनयातगगनिष्पृहकनस्य ॥ ५४ ॥ नरुपूत्रसदितकनस्य कृष्णयत्रायगतस्य ॥ ५५ ॥

५३
७

चतुःपत्रिषट्सीषात्रचित्रितस्यः॥ एकवाधप्रजलसमन्वागतस्य सर्वसत्त्वसमविरुद्धप्रधागस्याप्रतिहृत्तुक्त्य
शकृत्कालकर्मवधवृत्तयः॥ सुसमृद्धप्रतिपूर्तिः विषयगमनादिप्रायस्याप्रतिहृत्यमत्राज्ञवत्प्रवृत्तयः॥ नृत्तचक्रप
वत्कस्य चक्रवर्तिनं कालकुरुदिनस्यः॥ गङ्गीनद्वेनवगादप्रतिपिः॥ समुद्रादधर्मनलप्रतिपूर्तिः॥ लघुश्रुत
विपुत्रविप्रीर्हिनककानशीलवैलात्रतिप्रमनः॥ सागत्रवत्प्रवृत्तनिपुत्रवत्प्रवृत्तः॥ पृथिव्यदहजावावसुसविरु
ह्यसुसमनुकेल्यदटाचला॥ प्रकल्पमानः॥ सस्यान्नयप्रतिप्रापगतस्यः॥ मगधतलविमलाविपुत्रसदसुविस्तीर्णः॥
वृक्षत्रय्यास्यसुविहृदस्य॥ नृदहदानस्यसुदहः॥ पूर्वभागस्यसुदहः॥ नाशिकास्यदहः॥ पकानस्यप्रवृत्तिः॥ नववृ
कालमलस्यवासितवासत्रस्यनिर्गमिः॥ नकुलस्यसुदहः॥ सत्ययसुदहः॥ सुसमृदातीतसर्वकृत्कालमलस्यदहः॥

कविप्रदानस्यपञ्चविधपुत्र्यः॥ विगावल्कासवितवृत्तः॥ मितिधंकायनचतुर्विधवाचाप्रतिधमनपुत्रसत्त्रितव
त्॥ दधकृत्कालकर्मवधवृत्तयः॥ चत्वारिंशदहसमन्वागतस्य सर्वसत्त्वसमविरुद्धप्रधागस्याप्रतिहृत्तुक्त्य
समन्वागतस्यगङ्गास्यः॥ प्रतिपन्नः वत्॥ चत्वारिंशदहसमन्वागतस्यसुविमलकमत्रिपुत्रितवत्॥ चत्वारिंशद
हसमन्वागतस्यसुविमलकीकृतवत्॥ चत्वारिंशत्सुसमृद्धकटिनिपुत्रसत्तलसुसमृद्धप्रवृत्तवत्॥
चत्वारिंशत्सुसमृद्धः॥ पञ्चपञ्चसुसमृद्धः॥ कटिनिपुत्रसत्तलसुसमृद्धप्रवृत्तवत्॥ नृदहदानस्यसुदहः॥
वृक्षमलस्यसुदहः॥ नाशिकास्यदहः॥ पकानस्यप्रवृत्तिः॥ नववृकालमलस्यदहः॥ सत्ययसुदहः॥ सुसमृदातीतसर्वकृत्कालमलस्यदहः॥

लोडि
८

समस्तमन्त्रकरीहंसप्रकाशितयति। बुद्धकाटि निश्रुता निस्त्या- कत्रमयमानं कालायं सा उपकृता॥ चतुर्व-
वर्षिचरितिलिख कृतनामन स कृतमदना विगता सिनरुथी कृतः वरुवादेवात्तनागमकनाग यवनि॥ कलसु-
त्रनमित्तादृफिः नास्त्यरुथवेहिसुमद॥ साभूगर्हः प्रहृष्टिस्तयं यजनतासि तदृवाली। किं तापि निरुपयसे
सातः वनत्रतिनुमाने वासिका मान च॥ अथ च पुनः प्रमलनयता भूतकपदवकलाक॥ किं तापि निरुपयसे
मृताभूतः धर्मजन विदुषात्॥ अथ च पुनः कृतगता नपा पसुका न पकृथ किं तापि विमलनयत यसासि
बुद्धादृकः दिशि लाकवर्षि॥ अति॥ ततस्ते धर्मवर्षा विहृष्टलाके किं तापि निरुपयसे तं गवंपुण्य क्रियावि-
रुते वीमान्॥ अथ च पुनः कृतुधमनसा प्रवृत्तं जगत्पूज्यं कृतवर्ष॥ समतीचकाम धर्मु-
वाय रूप-
यो धर्मु काने कर्णे वं अति नयसि सिसिधः॥ वृता बोधिः॥ निरुता निमात्रकर्मा क्रिया नयनी थिका

साधना कत्रमयमानं कालायं सा उपकृता॥ कृतमयमानं कालायं सा उपकृता॥ चतुर्व-
वर्षिचरितिलिख कृतनामन स कृतमदना विगता सिनरुथी कृतः वरुवादेवात्तनागमकनाग यवनि॥ कलसु-
त्रनमित्तादृफिः नास्त्यरुथवेहिसुमद॥ साभूगर्हः प्रहृष्टिस्तयं यजनतासि तदृवाली। किं तापि निरुपयसे
सातः वनत्रतिनुमाने वासिका मान च॥ अथ च पुनः प्रमलनयता भूतकपदवकलाक॥ किं तापि निरुपयसे
मृताभूतः धर्मजन विदुषात्॥ अथ च पुनः कृतगता नपा पसुका न पकृथ किं तापि विमलनयत यसासि
बुद्धादृकः दिशि लाकवर्षि॥ अति॥ ततस्ते धर्मवर्षा विहृष्टलाके किं तापि निरुपयसे तं गवंपुण्य क्रियावि-
रुते वीमान्॥ अथ च पुनः कृतुधमनसा प्रवृत्तं जगत्पूज्यं कृतवर्ष॥ समतीचकाम धर्मु-
वाय रूप-
यो धर्मु काने कर्णे वं अति नयसि सिसिधः॥ वृता बोधिः॥ निरुता निमात्रकर्मा क्रिया नयनी थिका

हृत्प्राप्तं सन्मिकं सर्वकालपत्रिपूर्वः दि^{१:५} वां सर्वसोवर्णकर्मजकृतं सफरुहः स्वस्वतदृष्टाचराहः क
 यणमृष्टादिविकस्यतं दिवाचक्रनलेभवति॥ अतएव लस्ययागः कृत्रियस्य मृष्टादिविकस्य तदवधाय
 र्धपश्चदक्षसंमिन्नमात्रस्य वासाभिगष्टोपनिप्रासादगतस्य मृष्टात्रपत्रिकृतस्य दिवाचक्रनले प्रादुर्भवति
 राजाचक्रवर्तिः हंसराजाचक्रवर्तियः त्वेह दिवाचक्रवर्तियत्रं मीसापम॥ अथ मृष्टात्रा कृत्रिया मृष्टादि
 विकः ५-हृयासनायकां समुद्रासंगकृत्वा दक्षिणक्रांतं सधुतं पृथिव्यापुतिष्ठाप्यः तदिवाचक्रनले दक्षिण
 प्राप्तिना प्रवर्तयति स्म॥ अतएव त्रिपुरवलयस्वतं दिवाचक्रनले धर्ममाम्रधर्मनम्रधनं दिवाचक्रनले नाक
 कृत्रियमृष्टादिविकेन प्रवर्तितं॥ समस्तसमयावलि ॥ अथ हृयासनायकां सर्वतदृष्टाचराहः कृत्रियमृष्टादि
 विकः ५-हृयासनायकां समुद्रासंगकृत्वा दक्षिणक्रांतं सधुतं पृथिव्यापुतिष्ठाप्यः तदिवाचक्रनले दक्षिण

सायशरद्वारा नवलकायनयस्मिं पृथिवीपृथगतं दिवाचक्रनले सतिष्ठते॥ अतएव राजाचक्रवर्तिवा संकल्पयति॥
 सायशरद्वारा नवलकायनयतद्वर्तिः पर्वतो दिशि राजा नां मलुलितः नम्रप्यापात्रीया पूर्वार्धं प्रातिमर्हिमादा
 य॥ अतएव राजाचक्रवर्तिः पत्रिपूर्वमाम्रधर्मनम्रधनं चक्रवर्तिनं प्रयतिष्ठति॥ अतएव राजाचक्रवर्तिनं पर्वतद्वारा च
 त्रिदिवाचक्रनले दक्षिणक्रांतं सधुतं पृथिव्यापुतिष्ठाप्यः तदिवाचक्रनले दक्षिण प्राप्तिना प्रवर्तयति स्म॥
 अतएव त्रिपुरवलयस्वतं दिवाचक्रनले धर्ममाम्रधर्मनम्रधनं दिवाचक्रनले नाक कृत्रियमृष्टादिविकेन प्रवर्तितं॥
 समस्तसमयावलि ॥ अथ हृयासनायकां सर्वतदृष्टाचराहः कृत्रियमृष्टादिविकः ५-हृयासनायकां समुद्रासंगकृत्वा
 दक्षिणक्रांतं सधुतं पृथिव्यापुतिष्ठाप्यः तदिवाचक्रनले दक्षिण प्राप्तिना प्रवर्तयति स्म॥ अतएव त्रिपुरवलयस्वतं
 दिवाचक्रनले धर्ममाम्रधर्मनम्रधनं दिवाचक्रनले नाक कृत्रियमृष्टादिविकेन प्रवर्तितं॥ समस्तसमयावलि ॥

स. ३

१५

वपश्चरुषु वृद्धा नानि विहृतमिस्मः॥ अपि नं वं प्रत्वा विहाय सा सफता लमा उमयुद्धम्यत जायतु सुमापय
 ल्कवपत्रिनिवेदिस्मः॥ यरुः पूषा मा-साहिन्ना पुनूधि नं ह-सर्वत रसापेय्यादाने मग कनू॥ भूदुःशीताः
 वेत्ता प्रायसतिस्मः॥ मम मयतिना ००० तस्मात्पुनूधिति विधीयत न स्यपत्रिधीयत न मिति संहा दयाति॥ अहय दलायन
 सिं मवमम प्रवेव सुहृदः गधमगदा व-वेति संहा दयादि॥ ००० ति हि हि कुवा वाधिसुत्तः मुषितव लुतवन किनः प्रवेच तानि
 महाविलासिना निविलोकयति स्मः॥ कनमानि वत्ता त्रितयधका लविलासिनं॥ कुलविलासिनं॥ किं का
 नति हि कुवा वाधिसुत्तः॥ कालविलासिनं॥ विलासयति स्मः॥ नवाधिसुत्तः अपि प्रवृत्त लोका लुत्तः सवर्तनीयः कालसमय
 वासा दुःकुक्रिस्मः दीपविलासिना॥ अथ तद्विषया यको लोकः सुकिता हवति॥ शानि प्रहाय नं किला वाधिसुत्तन व प्रह

यतः॥ तदा वाधिसुत्तमा दुःकुक्रि वक्रां मति॥ किं कनमं हि कुवा वाधिसुत्तः दीपविलासिनं विलासयति स्मः॥ नवाधिसुत्त
 प्रताक दीप उपपशकः॥ नयवी विदयना पत्र मजनी यनं लो कन कुनी॥ अथ तद्विज्ञान् दीप नुवा पपशकः॥ किं कनमं हि
 कवा वाधिसुत्तः दस विलासिनं विलासयति॥ नवाधिसुत्तः
 प्रवृत्त नय प्रमनुष्या च सा रदा॥ नत लुक् जातिया अरवाः॥ सुताधिन दृष्टा पिताना धर्मा मं मर्थ मा सा रः॥ अथ तद्विज्ञान्
 सुत्तान् मम मम वरुन पद पपशकः॥ किं कनमं हि कुवा वाधिसुत्तः॥ कुलविलासिनं विलासयति स्मः॥ नवाधिसुत्त
 हीन कुल उपपशकः॥ नय ईशुल कुल वा वं काल कुल वा नय काल कुल वा पुक् सुकुल वा॥ अथ तद्विज्ञान् कुल वं न
 वी प्रपशकः॥ वा काल कुल कप्रिय कुल च नय वा वा काल गुक् काल वति॥ तदा काल वं लो वा पपशकः॥ यदा क

लोक

५५

20

दोषवादे सद्वक्त्रे लोमाना न के सर्वे के स गुरु त्रि काया प्रजाया म हि मार्षः ॥ ७ ॥ तुष्य का लो ह म चा ग न
 विद्यानि ॥ यस्मिन् न म र वि का वा वि स लः प्र प य क चा दि ग रा मा य ग म का लो ह म चा ग रा सा मी र व दि ॥ य स्या मि
 या कू जो च न म र वि का वा वि स लः ॥ क्र म नि ॥ क त म वा नि स ता य इ ना हि रूः ता यो मु यो कू जो च न म र वि का वा वि
 स लः ॥ अ व क्रा म नि ॥ मू र्ति ल क्ति ता यः श्रु ति द्रा प रा ना यः श्रु ति स प त्रा याः कू ल स प त्रा याः ग म स प त्रा याः ता म स प
 त्रा याः आ नो र प लि ता स प त्रा याः न य स प त्रा याः श्रु प्र स ता याः स ल स प त्रा याः त्रा ग स प त्रा याः सि न मू र्वा याः प्र द
 क्रि ता ग म दि प्थ व्वा याः वी ति ता य वि सार म्वा याः प लि ता याः श्रु सु भ याः श्रु मा य वि ताः श्रु क्रा य ना याः श्रु प ग न स्या याः श्रु
 व म स ता याः श्रु व क्रा याः श्रु व प त्रा याः श्रु मू र्वा याः त्र क ली न य स प त्रा याः श्रु श्रु प ग न स्या याः श्रु म द न ग र

वषाहायाः भूयगतमाहृगममदायायाप्रतिवृत्तायाः सर्वाकालगुप्तसंपन्नायाः मृियाकृकोः चनमरुविकावा
 धिपुत्वाहवक्रामति॥ नृलिमाषीदुक्रिंशताकात्रगुरुः समन्वागतासा मृिहवति॥ यस्याकृको चनमरुविकावाधि
 सत्काहवक्रामति॥ नव्यलपनः मार्षकद्वूपकवाधिसत्त्वापातुः कृतावक्रानापिषु कृपकृ प्रवमनयपश्चदस्यां परुमासि पूष्यन
 योग्यतयाषष्ठपरिगृहीतायामातुः कृको चनमरुविकावाधिसत्त्वाहवक्रामति॥ नृधत्वल्लवधिसत्त्वात्तचदवपूजायाधिसत्त्वे
 त्यांतिकादिमाधवत्वाकूलपतिषु द्विंमाहृपरिगृहिंशत्वात्तचदवपूजायाधिसत्त्वे
 ताममन्वागतं हवशावधिपिधमन्नसत्त्वं नृषतनिदिहृत्वात्तचदवपूजायाधिसत्त्वे
 कृकूलनत्तचदवपूजायाधिसत्त्वे नृषतनिदिहृत्वात्तचदवपूजायाधिसत्त्वे

सं. ३

२९

शुद्धः प्रतिकूलपतायाः स्वाकात्रः सुविहपकः प्रथितः समजितानसहस्रपतः कूलप्रसूताः चक्रवर्तिवंतकुलादित
प्रप्रतिपितः नरत्नः समन्वागतत्वं कर्मदुःखविगतपापदृष्टिकथं सर्वजकविषयभेकग्राहः प्रकृतिमात्रितः सुखीग
हप्रत्यमाहृषावर्षाताप्रासादिकोदधनीया नातिदुःखतातिक्रूररूपः सुवर्गुः सप्रपन्नः विन्याहः कालकः
आमहः धर्महः सुवर्गः लोकहः लज्जामहः धर्मग्राही धर्ममैत्रुणास्वाश्रयतापितः कृष्णलेनलानां सत्यानां धर्मक
कपितरेनमदानमश्नानिलमयनप्रोपपन्नः कपितस्वतावीनृवगाहः शुद्धादनस्यमायानामदवीहप्रसूतः स
जकाधिपतयइदितानवोददनातद्वर्गीरूपधोवनसंपन्नोप्रसूताः प्रपगतमूढइतितीकाः सुखीमालोत्वे
विचिदितवदधनीयाः दवकंयवः सुवर्गलकात्रविरुधिनः प्रपगतमाहृषाभयवसुखवादिन्यकहंसाश्रय

नुमाः सुवर्गपताश्रयवशाश्रकपात्रत्वं नास्त्वगान्ध्यापित्रीतोत्पन्नप्रियवादिनीव्यवगतविलकाधमदसान
दुर्घप्रतिपाः अनिर्बुकोकालवादिनीयोगसंयन्नासीनवतिः प्रसिद्धाप्रतिव्रतापत्रपुत्रुषविलासनसिकात्रोपगतासम
हितसिन्धुः कर्तुं नासाश्रमत्रवत्रसदसकधीः तुलनातासुख्यवर्गमूढदुक्तिकामितमूर्खीपूर्वासापित्रीहृदः मभन
वचनाप्रदक्षिणग्राहिणीत्रिकीर्णकुटिलाश्रमोश्रमाश्रयित्रीकीदृशोपश्रमसंपन्नाः श्रवपलाश्रवधलाश्रमखला
श्रविकीर्णवचनामन्दनागद्वयमाहाकाकिंशोत्रयः संपन्नाकनरवर्गः नयनसात्रकितवृद्धिमुदुतनुनेरुतपादाका
विलिन्दिकासुखसस्यताः नवनेदिनीयगुडिगुडनयनाः नकुदुदभसाणप्रविष्टितादिः शुद्धाश्रयधर्मिप्रवह
विनीगा सुविवकांगप्रत्यक्षः अनिर्दिताजीविन्वाहीचाश्रयधनीयाः श्रुतवर्गीवाचनकतासिमतावाधिकासुवि

३३

२५

वल

अउरुसमन्तावदणहृदिमहुप्रमयासंख्यागतनासमंजिकानंवाधिसुत्वाः न्यतुषितंरुवनरुसर्ववनमरुवि
 कामरुताः दवगतपत्रिवृतात्तावनाकालदवतासर्वमानाधर्मीलोकमुखं संप्रकाशयः तावद्राक्रिस्तासर्वदववर्षित्वा
 धिसुत्वाधिसुत्वातनगावाधिसुत्वाहृदयपुनर्यनवाधिसुत्वासुताक्षरलिप्रमयाः ॥ पश्चिमपुलंनमस्यनिसमः ॥ प्रव
 वीहानमदानयनिसमः ॥ सायसिन्धुमिदस्ताधिसुत्वाधिसुत्वातंयउदिनामवयंयवलाकितनामः ॥ ॐ यन्ता
 वाधिसुत्वातयसासः ॥ अथवाधिसुत्वाः पुनरपिनामहृदिदवपर्वदमापक्रयमाद ॥ तत्रदिमावामुद्रतयलाका
 रुदवतासुहृदयधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 सतयदवसांवा

अथधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 धर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 कालविष्णुसंवर्तन ॥ वास्तवगोधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 मुखमतिधम्यापादमिथमहृदिप्रहीमयसवर्तन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 लोकमुखधर्मीनृमितिः ॥ धर्मदगना विष्णुः संवर्तन ॥ संपातुस्मिधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 र्तेन ॥ आगमनृमिधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं
 धर्मपत्रिवृतात्तावनाकालदवतासर्वमानाधर्मीलोकमुखंयदेतवधिसुत्वाः नृणादवपुत्राहृदयन ॥ अथलुगमिदमावधर्मीलोकमुखं

ल. ३

२७

नर्थः प्रसिद्धतायेः संवर्तन ॥ धर्मकामधर्मसाम्बन्धर्मी लोकमुखप्रतिपालंताय संवर्तन ॥ अतपय्यधर्मप्रतावेक
सतायेः संवर्तन ॥ संयकप्रयोगधर्मी लोकमुखसम्पत्तिहो संवर्तन ॥ तामरूपप्रतिज्ञाधर्मी लोकमुखसर्वसंगस
प्रतिमाये संवर्तन ॥ हृदुद्विस्तम्यामीधर्मी लोकमुखविद्याविश्वकिप्रतिलायाः संवर्तन ॥ अन्तयप्रतिघोषता
धर्मी लोकमुखमनुनामावनमनताये संवर्तन ॥ लब्धकोसल्यधर्मी लोकमुखद्वेषप्रतिज्ञानताये संवर्तन ॥
अनुसमताधर्मी लोकमुखसुदयप्रकाशमयः संवर्तन ॥ शायनताये कर्षणधर्मी लोकमुखमार्गतावनताये संव
रुअनुसादकान्तिधर्मी लोकमुख ॥ निलोभसाक्रातक्रियाये संवर्तन ॥ कायगतानुस्मृतिधर्मी लोकमुखकामविवेकता
ये संवर्तन ॥ वेदानानुस्मृतिधर्मी लोकमुखसर्वद्विनिप्रतिप्रसू संवर्तन ॥ विगर्हानुस्मृतिधर्मी लोकमुख

मायापिमविलिप्तपवकृतताये संवर्तन ॥ धर्मगतानुस्मृतिधर्मी लोकमुखलोकवितिमिनहानताये सप
वर्तन ॥ चलोत्रिसत्यकप्रकाशमतिधर्मी लोकमुखसर्वकलधर्मप्रताभयसर्वकलधर्मप्रतिघोषसपव
संवर्तन ॥ चलाप्रकाशपादाधर्मी लोकमुखकश्चिर्लनयेत्वाय संवर्तन ॥ हृदुद्विधधर्मी लोकमुखअपनप्रमान
ताये संवर्तन ॥ वीर्यद्विधधर्मी लोकमुखस्वचिचिचित्तितहानताये संवर्तन ॥ धर्मी लोकमुखसर्वकलकर्म
ताये संवर्तन ॥ समाधिद्विधधर्मी लोकमुखशिरुविनृत्त संवर्तन ॥ प्रहृद्विधधर्मी लोकमुखप्रत्यक्षान
ताये संवर्तन ॥ प्रहृद्विधधर्मी लोकमुखमात्रवलसमागिकेनाय संवर्तन ॥ वीर्यवलधर्मी लोकमुखसर्व
वलिकताये संवर्तन ॥ स्मृतिवलधर्मी लोकमुखसर्वद्विनिप्रतिप्रसू संवर्तन ॥ समाधिवलधर्मी लोकमुखस

स. ३

२८

वर्तितर्कप्रहासय संवर्तुत ॥ प्रहावलधर्मलोकमुखं नृनवदयताये संवर्तुत ॥ स्रगिवायागधर्मलोकमुखं य
प्रवृद्धधर्मः प्रज्ञानताये संवर्तुत ॥ धर्मप्रतिवचयस्वीधर्मधर्मलोकमुखं सर्वधर्मप्रतिपूजये संवर्तुत ॥ वी
धर्मसुवोर्ध्वधर्मलोकमुखं सुविदितवृद्धिताये संवर्तुत ॥ प्रीतिसंवाधर्मधर्मलोकमुखं समाध्यायिकताये संवर्तुत
~~विदितवृद्धिताये संवर्तुत ॥~~ ॥ प्रसक्ति संवाधर्मधर्मलोकमुखं कनकगिताये संवर्तुत ॥ समाधिसंवाधर्मधर्म
धर्मलोकमुखं सर्वधर्मसनता नृवाधये संवर्तुत ॥ उपरुसंवाधर्मधर्मलोकमुखं सर्वपयलिशुरुफेनतार्थसं
वर्तुत ॥ सम्यकदृष्टिधर्मलोकमुखं न्यामावक्रममताये संवर्तुत ॥ सम्यक्कल्याधर्मलोकमुखं सर्वकल्प
पत्रिकलाप्रहासय संवर्तुत ॥ सम्यक्वाकधर्मलोकमुखं सुवाक्कनरुतपापवाक्कये प्रतिशुचो सम्युता

ता ॥ ~~विदितवृद्धिताये संवर्तुत ॥~~ ॥ प्रसक्ति संवाधर्मधर्मलोकमुखं कनकगिताये संवर्तुत ॥ समाधिसंवाधर्मधर्म
धर्मलोकमुखं सर्वधर्मसनता नृवाधये संवर्तुत ॥ उपरुसंवाधर्मधर्मलोकमुखं सर्वपयलिशुरुफेनतार्थसं
वर्तुत ॥ सम्यकदृष्टिधर्मलोकमुखं न्यामावक्रममताये संवर्तुत ॥ सम्यक्कल्याधर्मलोकमुखं सर्वकल्प
पत्रिकलाप्रहासय संवर्तुत ॥ सम्यक्वाकधर्मलोकमुखं सुवाक्कनरुतपापवाक्कये प्रतिशुचो सम्युता

नृवाधनताये संवर्तुत ॥ सम्यक्कर्मलोकमुखं ^{मी} कर्मलोकमुखं कर्मविशोककर्मता विपातयि संवर्तुत ॥ ^{जा}
म्यगामीवधर्मलोकमुखं सर्वधर्मप्रतिपूजये संवर्तुत ॥ सम्यक्कल्यायामालोकमुखं पत्रगीतगमस्यताये संवर्तुत ॥
सम्यक्कृतिधर्मलोकमुखं नृस्ययधर्मसिक्तानताये संवर्तुत ॥ सम्यक्माधिधर्मलोकमुखं नृकाप्यचनः समाधिपु
तिप्रतिप्रकायः संवर्तुत ॥ वाचिर्धर्मलोकमुखं विनवसंनृयकुदाय संवर्तुत ॥ स्रसयाधर्मलोकमुखं नताये
संवर्तुत ॥ नृधर्मसयाधर्मलोकमुखं इकात्रवृद्धः धर्माधर्मप्रचनताये ॥ संवर्तुत ॥ प्रयागधर्मलोकमुखं सर्वक
लालधर्मप्रतिपूजये संवर्तुत ॥ कानपात्रमिताधर्मलोकमुखं लोकधर्मनृवाधये नृवृद्धकृपः पत्रिगुः कः वत्रिह
त्वेपतिपात्रमिताधर्मलोकमुखं ॥ वीलपात्रमिताधर्मलोकमुखं सर्वकल्यायसमतिक्रमायः वीलतायस्यपति

सर्वत्रचतुष्टयतत्त्वतज्ज्ञानमात्रं दिव्यः पुण्यः संवादिनमस्तु ॥ ॐ ह्रीं क्लीं वासिष्ठस्य दत्तपत्रदः ह्यस्यान
प्रयासं प्रहर्षं तथैव ह्येवलायां मिमांसां ज्ञानतां ॥ दुष्टिने वलहं वननिजमायदायवनायकः पूज्यति
हृष्टमनुभूयत दवा-यसादमावि सान्निध्यं यथाः ॥ अर्कविनवि विहृष्टादिव्यामनसाविचिचिताजीमान् ॥ स
नष्टि एकमस्तु ॥ हलमिहस्तु हस्तकर्म ॥ तस्माद्वेधकृतस्तु मापेयं सूरसंहर्यकपिले ह ॥ गकतपून
तपायाने सा हस्तदवताय ॥ अर्धवधायुतायममाकि क ॥ मेनवेत्यकृतन ॥ तपनकीयथथमप्राप्यथ
नियतं हस्तमनकं ॥ सर्वमनिकामाश्रुत्वा नवसायता ॥ अयिनकल्पि मनीषि हृदसाविश्रुतहृतायमा
व्यपना निव कामगुह्यतति हितुकि ॥ सुवः ॥ दक्षयथपीलाः ॥ ॥ तदुगममयप्रप्रकाश्यालिकाकामावि

सि. ति

39

[illegible]

नमो भगवते वासुदेवाय ॥ सुमनसमनभमपूर्वमदुःखं सुजहिननुत्तमं न निवृत्तिरूपवीतनागमसुमनसगतामिथानियतेवः ॥ तस्य
नृकृष्णलेखित्यामिप्रप्रतिरूपदहावाधिरूपेष्टवर्तुवसंयसुमर्थनागमदिकासंकुमा ॥ मानमसदयविगताः सुदा
ह्वानादवाधममभयनिर्वातागतिपत्रायमपूज्यजमागतिरिसमयम् ॥ मादुकलुषाक्षकालप्रहाप्रदीपनवि
धमधसर्व ॥ सान्प्रयंदावकालविदयनयनहानवहन ॥ किमपिपूर्ववदयं दानंशुभाकंमर्थसंयुक्तं ॥ नवन
प्रप्रतिरूपमभिननग्रन्थसुखायनाथः ॥ वाधिममदाधिप्राफाः साधुमर्थप्रवर्धदमनममिपुननपिविशुद्धं
विलाउपधवनवर्मकथमासंदर्भग्रन्थमयतिः ॥ ३३ ॥ दाम्नालोकनप्रतिवर्द्धयर्थः ॥ ३३ ॥ ४ ॥ ००
तिद्विहिकलावाधिसुखलांसद्विदवधर्षदमनमाधर्मकथमासंदर्भसनादाप्यसमलुगप्रहृष्टकनमिला

ल. डि

32

ममलादेवपर्वदमामनुयनकाः॥गमिजाम्पदमार्वाकंरुद्धीपंमयापूर्ववाधिसुत्वचर्याश्रितगासत्वाव्यगहिःसंदुवक्तु
मिमनुगा॥याननप्रियवदनोर्थःक्रिययाव्यमाननोर्थःनयान्वनृठिकृष्टमचकसिलनचाप्रमादेनोक्तं
कमनमार्वाकममवैरुवेदकृतरुतावपदरुमनुलगासुम्यकृम्यकृवाधिनारीसंवातयं॥अथनरुधिनकायकादेव
प्रीतुदनावाधिसुत्वसुचनोपत्रिगृह्यतमाहुः॥वृंदखलुसुतुवातुधिनवत्रवतलगाविहृतनत्राजिष्यत॥अ
थवाधिसुत्वन्नामदुतिन्दवपर्वदिमनमारुः॥अथमगुथावाधिसुत्वोयुष्माकंधर्मदवाधिस्यति॥ततावाधिसुत्वःमे
प्रयवाधिसुत्वयेवगुरुप्रतिष्ठापः॥त्वकाकिनसःपदाभोसिंखवताम्यःमेप्रयस्यवाधिसुत्वस्यगिरिसिप्रतिष्ठा
पयापयाम्यस॥नवक्ष्मवावन्ममानुरुगनलंसुतुवातुरुगासुम्यकृवाधिमरिसंरात्यस॥अथवाधिसुत्व

वि०

[illegible]

वि
 शिखरान्नरिवेद्यसंखगिलाप्रवादीनां विविधानां सुखरुता निरुत्तनिर्वृत्तविमलविशुद्धः न त्वपलिप्ररुत्त न्यवविश्राव
 तस्मः ॥ ७७ ॥ दसकमपूर्वनिमित्तं प्रादुर्भूत ॥ विमलविशुद्धया त्ववन्मृत्तयप्रलाडिकी करत्तप्रलयाकाशविलोदित्युत्तमा
 तद्गुहं समकादतहासितमहत् ॥ ७८ ॥ अष्टमपूर्वनिमित्तं प्रादुर्भूत ॥ नाद्यादवीप्ता नानुलिफाविविधतुल्यतित्तं
 तः सुखात्तु न्नसुलीतवत्रवम्भत्रही प्रीतिप्राप्ताय प्रसादप्रतिलोपाः सा जैदगतिः श्रीसहस्रेः पत्रिष्टोत्तमस्तुतामा
 हः सुखादनसुसंगीतिप्रासादसुखापविष्टः सान्त्तिकमृत्तसुकृन्मदकृतियाः ७९ ॥ न त्वजालप्रफुल्लेष्टेष्टासने निषयस्मिन्
 लुकटिकाप्रहसितवदनजागान सुखादननादिमथाहिर्नैराध्यायभवतः ॥ ८० ॥ साध्यं त्वत्तममपाथिवरूपिवात्र
 पाचोमितं नृपातेतमिषदं प्रदत्त ॥ अहिप्राप्तममकथचित्तममः प्रहर्षनमष्टहृद्यरवप्रीतिमनाडदग्ररुका

मिदवत्रहीनव्रतापवास्तंश्रुत्तद्रपावधमदजिमेउचित्राप्रारम्भसिन्धुवित्रम सदागुहताताप्रमयेयभ
 त्मनिपुत्रवृत्तभक्तनामि ॥ ८१ ॥ याविवर्जितमनामदलाहरीनाकापुष्टिथ्यनृपनत्रसमावेतिष्यसस्तिताश्रुपि
 तुनापश्रुष्टप्रेहीमा ॥ ८२ ॥ सुहिननामसुहंनसमावेतिष्य ॥ यापाददावस्तितामादमदप्रहीना सर्वाश्रुतिविगता
 रत्नमननसुखा ॥ ८३ ॥ संन्याकुरैकाहात्रिलयाश्रनीवृका कर्ममभयग ७७ ॥ संकुणलांयत्रिष्य ॥ मान्चेनैगदमयिम
 हृषांकुनेखरिननायसुसंवनाया ॥ मान्श्रुत्तमनृपनरुविदीर्घता ७८ ॥ अन्मादशादिनमसीनव्रताप्रवास्त
 कन्दमधेव नृपनप्रतिताप्यामिप्रं प्रासादहृत्तमि सान्त्तिकमृत्तसुकृन्मदकृतियाः ७९ ॥ न त्वजालप्रफुल्लेष्टेष्टासने निषयस्मिन्
 पादपदां ॥ ८० ॥ पूज्याहिकीर्तुसुयननृदकसुगाः ८१ ॥ न त्वकंचुकीपूजानपिदाजकथ ८२ ॥ न त्वेष्टिप्राकृतमम

五

37

[illegible][illegible]

३.५

35

[illegible]

नोपकारो ह्येवमु सर्वजना मुद्रवन्धनामिन्द्रमननमसं ॥ शंखं कतिर्नितपत्रमुद्रितवसुवर्हिदिव। एवमनमिन्द्रमनसपितु
 नमनृणाकुक्रियामनृवन्धनातिगुणग्रन्थः ॥ महेश्वरानेचप्रहसन्नासर्वधिवनियेपात्रगतः ॥ कामिणो जावसितपात्रेगमा
 गच्छत्सोदितकलेगसुहः ॥ तथताकामधनं समतिक्रमिदुमनियसुवैश्वरमावसितं। चश्चप्रमानं प्रहसंजगत् ॥ साग
 नेचदुमहापुत्रं ॥ नृपवापियस्यमनुजंभूमतिवनचक्रवर्हिविषयविपुत्रलोकरं नृपयस्योददं ॥ अनृवन्धनादि
 पुत्रपुण्यधनं ॥ यं धिवीध्वनातधपिमुद्रसुतामाधामहाधनामहाधिया। यत्रिवानवानिहृगगगगगगकल्पादितकने
 तसुहः। नृपश्चलंगमपिवन्धनकीर्तिः। यस्यवलतांगुणतांशुदयकाकलविग्रहकृता। बुद्धिगतासुमृपयांनुविहं ॥
 शदिव्यकामतथमानुषिकाः ॥ शंखं कतिर्नितपत्रमुद्रितवसुवर्हिदिव। प्रविकेसत्वंधमध्वनंसुद्रवन्धना ॥ नागप्रहसन्मध्व

१३

35

व्यवसायिने व्यवसायिगुणकथयतां गुरुसागरस्य। कृष्णदिदवमनुजानप्रहर्षभाषां॥ यंयुः सतात्रिवनचितीकनाज
 र्णा॥ पृथ्वाहिकीर्त्तनपत्रश्चकशास्यैराहं। कालागगुरुमसुखपितृसोमगन्धः॥ यंस्वभातेदवमनुजाश्च
 त्वत्कदम्बः विगतकलाश्चात्स्थितश्चरुवरागमः॥ सान्दानवैश्वर्ये सुखे सुखे पात्रिजाये॥ चन्द्रेः सुखदूतथा ताववि
 श्रावमानैः पृथ्वाहिकीर्त्तनैः कथितं युतं कनाम्यः॥ पूजार्थं पूर्वतः कर्मसमर्प्यः॥ यावच्चैगरीवसेतप्रिमलानलि
 फाः॥ यावच्चैलानमनैः ककनप्रसूता। तावत्प्रसूतेमनसा नूनवक्ष्यामः॥ त्रयान्नित्यत्रस्य कशासपूजा। ला
 हासुल्लसविप्रासूत्रमान्वा। मद्रुंति। शकुन्तलसकपदाक्रमला। गक्रगव्रक्तक्रेः पत्रिगकः मानां॥ यावच्च
 केमुपयिमतिगुहसुखः॥ यावच्चैलाकिर्नुवहताकनाति॥ शक्तप्रवसति कामकिलगघाटि। यावच्चैनिष्ठम

[illegible]

ह.प्रि

32

[illegible]

不

देवदेव ॥ कलत्रलचलनाहिर्यावद्ध ॥ अममनामदिव्यमृतिप्रकाः प्रकलनयनाः नवासिहृदि ॥ अथप्रहर्षमिश्रितमा
 नसंब ॥ सुमित्रिनिगगलविनागतः स्वावदनवत्रव ॥ विगागिप्रहरासा ॥ नवित्रिवविमत्र ॥ सिरिवचविमलदीपकसुधप्रनिव्य
 नगस्यनोत्सवा ॥ कनकमिवसुध ॥ कुजातुनूपावर्तविलाचरी ॥ दविधनयेवप्रमत्रवत्रनिकासकुलजानीमृदुसुगंध
 सुखीसुखीगति ॥ कमलदलनिहेतनास्यनेजादहनविशुद्धनरुकातिचापवृवतनूदतिविहालपावर्तसुमंगलप्र
 सिनासिहृदि ॥ गऊरुजसमसहस्यसुलूकचतुर्गणः ॥ धनपूर्वउद्धतास्यः कलत्रवत्रनाः समाः सुनका ॥ अथमिध
 त्रदेवकेन्यसाया ॥ प्रदेवकुविधनिनीरुदवी ॥ कुसुमकिपित्वप्रदकिमयेकृत्वा ॥ अथविधयहवमिगिनस्यमाता ॥ पुन
 नपिदेवपुनरुताका ॥ अथ ॥ अथवदुर्दिभारलोकपोलाः ॥ अथप्रजापतयेवनिमिगयेदलाः ॥ देवगतकुहातिनाकसुग

लङ्कि

80

[illegible]

ॐ नि। श्रु। २। त्रि। सा। ह। त्रि। म। हा। हा। ह। २।

अथ चतुष्टयं पञ्चाङ्गं वराहमिहिरः समाह्वयः सन्ध्यायाम्बुजिह्वः ॥ अथान्यसंज्ञानकम् ॥ एवं चाहुन यपि किं नरा सुखाब्धे
पपन्ना भूयः ॥ केतुस्तित्तिलकलाकककुः बह्मिकात्रमकादह ॥ निमित्तमकंपत् ॥ प्राकस्यत्संप्राकंपत् ॥ आवधनत्संप्रावधत् ॥
यत्नत्प्राकंपत् ॥ सुप्रसन्नं ॥ अकृत्यत्प्राकृत्यत्संप्राकृत्यत् ॥ अत्रात्प्रात्रात्सुप्रात्रात् ॥ अगत्प्रागत्सुप्रागत् ॥ अकृत्यत्प्रागत्सुप्रागत् ॥ अकृत्यत्प्रागत्सुप्रागत् ॥
वनमतिस्मः ॥ मद्योऽत्रमतिस्मः ॥ मद्योऽत्रमतिस्मः ॥ अत्रात्प्रात्रात्सुप्रात्रात् ॥ पूर्वस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ पश्चिमस्यादि विवनम
तिस्मः ॥ पूर्वस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ पश्चिमस्यादि विवनमतिस्मः ॥ पूर्वस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ पश्चिमस्यादि विवनमतिस्मः ॥
दक्षिणस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ दक्षिणस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥
दक्षिणस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ दक्षिणस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥ उत्तरस्यादि स्यवनमतिस्मः ॥
याति तर्कनीया अप्रतिवर्तनीया ॥ अमवनका अप्रतिकूलका अमृतासकलाः ॥ अद्याः ॥ अर्थयन्तः ॥ अकल्पचित्सत्त्व
स्यनसिक्तः ॥ विह्वलाः ॥ ग्रामिणीः ॥ एषाः ॥ रुमिः ॥ त्वं वा ॥ हवन् ॥ रुशः ॥ सुखाब्धे ॥ अमसाते ॥ अक्रुशः ॥ अक्रुशः ॥ अक्रुशः ॥

ल. ३

٤٩

[illegible][illegible]

वंगहि २

पद्मी आरुद्रमतिगदितवा सनाप्रह्लादित कायुचिरुप्रीतिप्रसादप्राप्ताय प्रतिलङ्घासयनसत्रमहोदकाय
 नात्रांगमपत्रिहतापुनरुत्तरासादसत्रसिखदेवगीर्णशनासाकवनि काकननोपक्रमम॥ सासाकवनि
 काकनापक्रमम॥ सासाकवनि कासासुरवापविष्ठापाहः सुहादनस्य इतप्रवयति स्मः॥ आगच्छुदवादीनेद्र
 कामसाथराजागुहादनरुद्धवनश्रुत्वा प्रहृषितमना कं पितसुत्री आरुद्रासनादुकायासाहने गमपार्षथवचुजनपति
 वृथायेनासाकवनिकाकनोपसंक्राम्येनमेकानि स्मः॥ आसाकवनिप्रवृत्तं गुरुतत्रुचत्रमिवात्मानं मया गतः॥ सत्र
 साकवनि कायहात्रिहितामूरुहसकितामस्यां वलायं मिमांसमथश्रावतः॥ नस्मात्रिनसास्ति मूर्धं संस्मृतामर्कानु
 वग्नसुत्री तं मन्थमेयासायस्य स्वर्गदुनिदनप्रहामिप्रतप्रवृत्तिमहममरवडाः कानुपुकेपताहः॥ अथसल्लुसुजा
 वासकायिकादवतागगनतजगताप्रसीधिकायमहिनिर्मायताजानः अरुहादनमथयाश्रावतः॥ अनेनपेगुमयूकति

सहस्रलाकष्यका मेककनुमलाही पृथक्कानाहिषकागुषितप्रतिचवितावाधिसुतः महत्मा नयनितपसुतत्वे
 मायुकुकोपपने॥ असुनखनकलोस्वसितः कं पयेकोटपतिनरुपतिहः चित्रिका नानयूकेः॥ मायनदनित्रीरुमाना
 दपापनीगावदहिकुनमिक्ति किप्रयोगेतेतनाहि॥ दव्याह॥ हिमनरुननिकासचन्द्रस्यतिनकः सुवत्रमसुविरुके
 वद्विवातामहान्मागमवन्ददसुधिवर्जकल्यः हरेपा॥ इदत्रिममप्रतिष्ठातस्यरुगुगुहः॥ विमिमिनप्रिसुदमायमि
 स्पनिग्राक्रमानां दवनयुतदवीमनुवक्तिसयाना नयममर्षिनदावा नेवदाधानमाहो॥ अथसुखसममीशानमीसा
 नेचिरु॥ साधनपतिगीधुवाक्रमानानयासिं चदसुपिनपाभयुगदुष्विधिरुगासुमिनममहिपमेगाकत्रितत्वयूकं
 किमिदममरुवयाप्रदपायकूलस्य॥ ववनावेमश्रुतिलापाधि वलनकमने वाक्रेतकनवेदनानयंकुसुपाभ

वाधिरुहः

सं. ५
४४

मायापुनरित्वा वाक्यमनवाचत ॥ सुपिनमपि हृदयं कुरुते हृदयमथः ॥ वाक्यमनवाचत ॥ ब्रह्मिदवी कीदृशं च यास्तु प्रदुर्
श्रुत्वा ह्यस्यानः ॥ दवी प्राह ॥ हिमं नृननिकासु च द्रु सुख्यति नृकः सुचनं ह्यविहृतां प्रविष्टानामहानाम् ॥ गुरुवत्तु द
सुखितरु कल्याः सुखाडदत्रिममप्रविष्टसु हृदयं ॥ वचनमिमं नृनिकाः वाक्यमनुवमाहः ॥ प्रीतिविष्णुमविद्याना
नाहियायंकुलस्य पुत्रं वरुनवीलकः ॥ हृदयं नृनिकाः वरुनवीलकः वरुनवीलकः महानाम् ॥ सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः
हं ॥ प्रवर्तितमिदं नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः
कति त्वमिनां सोम्याः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः
करुणालकः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः

नृनिकाः तां वाक्यमः पुरुनमप्रतीकनरवात्री यहा नृनीयास्वाशनी येन सुतर्प्यसंपवाय्या कादना निचदत्वावित
ऊयति स्मः ॥ नृनिकाः वलायां कपिलवन्तु निमहानगलं च दृष्टुमहानगलः सुवर्नगनरुभूत कपृथदान-दायय
तिस्रः ॥ नृनिकाः धिकृतः मानमना धिकृतः वक्राधिवक्रा धिकृतः ॥ नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः
कंप्राणी विकार्थिकता यावदववाधिसुत्तस्य पराकर्षः ॥ नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः
नृनिकाः ॥ कनमसि गुरुमाया दवी सुखमनृकिकातिरुगता ॥ नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः
वमाह गुरुमाया दवी सुखमनृकिकातिरुगता ॥ नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः
मिद्वाना नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः धमल्यविलपनं नृनिकाः
सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः सुखापुनरित्वा कानां नृनिकाः

ल. ३
४६

अस्तामन्वाद्युयदुगत्तुपादुकुंकेदेकिंयपयभोनाहृगवनिदसुसहते॥नववकुंयथेवपर्वरुगनाकृतमिति॥रुग
वानाह॥००॥पितृत्वमानन्दःत्रलेवहवाधिसुत्वपत्रिकाद्रुंयामादुःकुकिगतस्यवाधिसुत्वस्यपत्रिकागमःरुग॥आह॥अ
यनसुहृगवन्कातःअयंरुगसुमथावतथागतःसुवाधिसुत्वःपत्रिकागमपदगयित॥६॥प्रोतिवद्युतः॥अथखलु
रुगवास्तुभात्रपत्रिमिरुमकआयतःब्रह्मासहापत्रिसाहमसुषधीब्रह्मगतसहस्रेः॥ब्रह्मलोकादकदिनारुगवत
पुनतःप्रताप्या॥सुहृगवतःपादोभिरसाःहिवयंरुगवन्प्रियदकनीकुसुकाकः॥आह॥प्रोतिवद्युतः॥अथखलु
सोसुखलुहृगवाज्ञानकवब्राह्मधंमहापत्रिसामयतिस्मः॥७॥हीतलयावृक्षसर्वाधिप्रिसुत्वःपत्रिकागमकादसह
ताभिकायाममपर्ववाधिसुत्वसुहृगवमादुःकुकिगतस्यारुग॥आह॥नवमवतहृगवन्नावमवतहृगवत॥

५
आह॥कंसदात्रिवृक्षस्यपदग्ययत्वंआह॥ब्रह्मलोकसुहृगवन्॥आह॥नेनहित्वेवृक्षनपदग्ययित्वे
वधमासिकंवाधिसुत्वपत्रिकागहास्यनिकियत्सुहृगवन्ति॥अथखलुब्रह्मासहापत्रिसाग्राह्य
प्रतदवायत॥तिरुदुतावतहृगवन्मावदयेनत्वयेदंवाधिसुत्वपत्रिकागमानयिष्यामः॥अथखलुब्रह्म
सहापत्रिरुगवतःपुनताःगोहीतलुत्तुक्रनामवैप्रकेलोकमपादाययावृक्षसिंहगवन्वधमदीनय
घोषमन्त्रमवयनलेकहंवाधिसुत्वपत्रिकागवयलुथागतस्यानिकप्रपनामयिष्यामायायुष्याकंद
कुकामःसुसिप्रमागच्छति॥अथखलुब्रह्मासहापत्रिवृक्षीणादवकाटिनिवृत्तगतसहस्रेःअर्द्धकंनलेक
हवाधिसुत्वपत्रिकागपत्रिकागः॥८॥कमहतीब्राह्मविमानःत्रिशूतनसुतिरुपनिष्ठायाःशकैकंदवकादि
निपुतगतसहस्रेःसमसंकाशः॥९॥पत्रिवायजंबुद्धीधमवतामयतिस्मः॥१०॥नखलुपुनःसुमशानकामाव

पुनस्तुत॥११॥अथखलुब्रह्मासहापत्रिःसुप्रकाश
नलोकेन॥१२॥कल्येमागः॥१३॥प्रकलोकमपादाय

दवद्वमेन
वावद्वयति
रुहवन्वा
५०१५४

२३

82

कप्रतिष्ठाप्या न के क द व का रि नि यु न स न स हं मुः स न ल क ग र नु प त्रि वा प्य र न्मु षी प म व नान श ति स्मः ॥ न न र ल
पूतः स म य न का ना व च न ॥ म द वा नां स ह प ति ना स त्रि वा त्रि नाः रू त ॥ र ग व रू त का सं ग रू त ल लू प नः रू त क रू
ता धि सं त्वः प त्रि वा गे दि वा व न्ते दि वा ना लो दि वा ग न्ते दि वा पू ष्य दि वा वी र्य दि वा वृ षा गे त री सं कि ना रू त ॥ ता व त्थ ह सा र्थ
व्य द वाः प त्रि वा ता रू त क क्रां द वा ना मि त्रा म हा स मू द स म न कि त्वा इ न न नु व न र ल माल च क उ क द त्वा सी र्थ व्य त लो क
न न वि लो क य ति स्मः ॥ न न क्रां ति स्म इ कुं रू त क्त्वा न स ह वा र्थो दि द वा प्रा ण स ॥ १ ॥ न नो का य ति वा मा ना रू पि ना ति
न न न न शः प न नि र्मि त व स व र्ति नः कः पू न र्वा दा सं क्रा द वा नां मि त्रः ॥ अ ध र न रू त ग वा कं दि वा वा श नि र्ध वि म ल व र य
य ति स्मः ॥ न क्त्वा स ह म न न दे व रू त्वा षी प का म रू त्वा इ त्या द या प त्थ रू ॥ २ ॥ प थ र रू त्वा ना म हा ना ना नः वा क्रा द वा

नामिदः सप्तमः क्रमो ब्रह्माक्षः । कथं दवानामिदः कलिष्ठा मानलहामहं नलव्य हावा विस्तृता परिशगद
 कुसुतानवावत् ॥ किमहं नावाः कलिष्ठा मयहं पवित्र नरु डकुं । अपि दूरत्तु नः नार्ण रगवतः सुमीपु पनीतं
 इकाभिः ॥ तत्राक्षः ॥ तनहि दवानामिदः तथ कुरु यस्तु किप्रवर्गनिं हवत् ॥ भ्रागमय मार्गयाव दहि क्रान्तना
 देवपुत्राः एगवत्तं प्रतिमापहं ॥ नृकानां हित्वा सीधं निमिषि कयारुगवत्तम नृविला कयति स्मः ॥ मृधरत्तु व्रकासहा
 पतिः सार्धं न च नृसीत्यादवकादि निभूत सुहृत्ते नृत्तव्य हावा विस्तृता परिशगद हीत्वा घनतथमगतेनापनी
 पयति स्मः ॥ सप्तमः क्रमः नलव्य हावा विस्तृता परिशगद हीत्वा घनतथमगतेनापनी
 त्वा चैकदा गतलु स मने कुरु वप्रमाना ॥ तथ धमः पिना मवदना सजात स्यादा न कस्यहि ही वल कल सप्तमः

लुठि
५

किंगनसाधिविहितं सत्तमसमितं नाभिविदिवं दिव्यानि रम्याः परिप्रवदन्ति स्मः॥ दिव्यानि च प्रुष्यानि रिप्रवर्षयन्ति स्मः॥
कालं नूत्तददावर्षयन्ति स्मः॥ कालं न गायवा वाक्ति स्मः॥ कालं न जगवानरुजानि च पत्रितर्कन्ति स्मः॥ रूपं न गे
हसिकं मेनां कुशलं मरुत्तं वदन्ति स्मः॥ सर्वं च कपिला कथं मपूतवन् सा कान्तेन च सत्याः खादन्ति स्मः॥ नमन्ति
स्मः श्रीदयन्ति स्मः॥ पत्रिवानगन्ति स्मः॥ यानानि च ददन्ति स्मः॥ प्रुष्यानि च कुर्वन्ति स्मः॥ कौमुद्यापि च वातुर्मात्स्याप
कान्तेन तिष्ठि ज्ञात्वा विदुः न विदुः नति स्मः॥ नागकुक्षीदनः सुमानतः ब्रह्मचर्यं नृपगणः॥ गार्ग्यं काश्यापि सृजति
शुद्धः॥ तथा वनगतं वधर्ममवान् वदन्ति स्मः॥ एवम् पनहिक वाच्यं विप्रानि हर्म्यं सुमनागतं वा॥ धिसत्त्वं
सातुः कुकिंग गोस्वामि॥ न प्रखलं गवानां यस्मै नमः॥ नृपयन्ति स्मः॥ इह मित्ते मानन्दनं नृपयन्ति स्मः॥

पत्रिहागयद्रवाधिसत्त्वासातुः कुकिंगमात्स्यापीदारूपं पश्यं गवन् पश्यं गतदर्शनं यन्ति स्मः॥ तथा गतावाश्च
सुष्यन्तानन्दस्य ब्रह्मदेवैर्ब्रह्मवानामिन्द्रः॥ ब्रह्मदेवैर्ब्रह्मलोकपालानां नन्दस्य वाचं देवमन्त्र्यात्मन् दृष्ट्वा च नृपस्य ददन्
आत्मनः प्रमदितः॥ प्रीतिं सोमनस्य जानाः सच प्रकासं सहापतिः॥ पुनत्रपि ब्रह्मलोकमात्रं पप्रतिष्ठापयति चेत्यर्थ
नृपखलं गवापूतं नपि हिकुमापयन्ति स्मः॥ कुकिंगिरिहिकुवावाधिसत्त्वं नदगमास कुकिंगनषट्सुत्रयानि दवम
नृप्यानां विषया नृपावयिमान्यत्नम्वन॥ नृपदम्वानं यद्वाधिसत्त्वं नृपसत्त्वं सातुः कुकिंगसक्तिं प्रकंपिता
वसदिकानमदनी सकानना॥ सुवर्कं वर्कं श्रुत्वा मूकं सर्वथायसाधिता॥ प्रदुर्धिता वदवपुं वधर्मना स्रष्टा॥
सुसुक्तिगामहाविमाननेकं नृपविविधितायं गवीं नृपान्तिवतिष्ठते विनायकः॥ गार्ग्यो नृपनचनननृपति

६३

६३

सुपुत्रमक्षयि धरादिव्यमात्रयकः नानापुष्पसंपुष्पितावनप्रवत्रस्तु नहिगोशिनानागांशिनानात्रयवाम
हिप्रतिष्ठितः विविधमनिगतः विविधप्रहकोत्रितनवननमलदल सारवायनुसमलकनः सुविहकविही
मसुखः कलनलेतिरुमिरागसुखिरुहः विलीकितनीलरुममनगीवाप्तनिरुकाविलिखिकेहूरुम
सम्यः धननीरुले सुखिरुहः पूर्वजिनरुनयः हिनिवसितः दवसगीयुगीनः सुखविमलविशुद्धः वा
सदवकागसुदधेः प्रसाभाचिकेतलितनरुतामकूटा मन्वितावननित्तावननमृद्विहिनयनयमानाते
सुकरुहः शोभासुखस्यतकाः सुखवनवननयुधवनिताः ॥ अथमायादवीगगननरुतामवः विश्व
दधिः दक्षिणपानिप्रसाधप्रकसारुदीप्ता सुलीडगगननरुप्रकमानाविहकमानास्तिताः सुताः ॥ अ
थतस्मिन्सुममवकावननमृदुमासिकातावननारुताः उपसुक्रममायादवाः उपकानपत्रिसम्यकुर्वन्ति

सः ॥ प्रवक्तुय नख नृपुनर्थिप्रामि सुखसमन्तामना ताधि सत्वमादुककिगताः ॥ सुपविप्रसिनादवा
नामासानासरायनमायुः दक्षिणपानिप्रसक्तिसमाः ॥ सुतः ॥ सयोनननृपलिगगंमलनगधनानय
कश्चिद्यदवातः ॥ अथमागहमलनृमिः ॥ तस्मिनरुयनृपुनः हिहवः समथकाकूनवानानिद्रवृक्षासहाप
तिः पुननः स्तितावनरुवः ॥ तासाधिसुतः यनमालोसवतामदिव्यकासिकवमृत्सत्रिनंनवीडप्रसक्तः ॥ सु
संप्रमप्रतिष्ठकतसमायः ॥ सुवक्तुयनृमलोवाधिसत्वमायुः कूकगतास्काकोप्रकासहापतिः ॥ सुमका
धिकार्यदवयुजाः मयप्राप्यनुकूलोकसेताथप्रकाशसापनाममासाः ॥ अपत्रिगृहीतः खलपुन
वाधिसत्वोकेनचित्तनृमरुतमअथनहिवाधिसत्वदवकाः पृथगननृप्रमिगकनिसः ॥ अथवाधिसत्व
काकमायुः पृथगनामेवतनरुमिः ॥ समकतावतीनृमलोवाधिसत्वसमहासतवाममहापृथिवीहित्या
महापमप्रदवक्तुः ॥ नन्यापुननृमलोवाधिसत्वमहासतवाममहापृथिवीहित्या

ल. डि
६३

मेव पिता हविष्यन्ति ॥ उपनिषादिषु मरिचुः सफसकपदानि प्रकान्तः ॥ उर्ध्वकावला कथयति ॥ ३ ॥ अकनी
शा हविष्यानि ॥ सर्वसत्तातां समनक नराविता नयं ताकका द्विस्तुः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
कः ॥ स्वप्रभृति सुप्रभृति दीपवाधि सत्यस्य कर्मविपाकाः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
यदा चानुलगास्य कर्मविपाकाः ॥ तदा सीमा नयं धर्मपाणि मदि प्राप्तिदा र्थाभिहितवन्ति ॥ अस्मिन्बलुपुत्रः ॥
रुचः समये संगृहीतमेव कर्मपजाता सर्वसत्ताता ॥ मरुताश्च पृथिवीयां च लोके प्रादुर्गता रुरुः ॥ अथ
लोके कर्मः ॥ मरुताश्च पृथिवीयां च लोके प्रादुर्गता रुरुः ॥ अथ
वृक्षाः ॥ तस्मिन् समये सर्वस्मिन्नि सादुप्रमदा सादु प्रमदा कर्म ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
मघमदं श्रुयन्तः ॥ अपगतमघाच्च गगना कर्मः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क

वस्तुतस्तु गन्धर्वः व्यामित्राः पत्रमस्तुव सम्यग्धर्मो म्याः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
जायमनीराताश्च सर्वोदिताः ॥ उपनिषादिषु मरिचुः सफसकपदानि प्रकान्तः ॥ उर्ध्वकावला कथयति ॥ ३ ॥ अकनी
सः ॥ सर्वसत्तातां समनक नराविता नयं ताकका द्विस्तुः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
सत्यकायचिरमस्तुवसजतया लाकारुत्रया ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
त्रिस्तुपारु ॥ समनक नराविता नयं ताकका द्विस्तुः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
नतिवि सादुप्रमदा सादु प्रमदा कर्म ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क
व्याधयः ॥ उपनिषादिषु मरिचुः सफसकपदानि प्रकान्तः ॥ उर्ध्वकावला कथयति ॥ ३ ॥ अकनी
मघमदं श्रुयन्तः ॥ अपगतमघाच्च गगना कर्मः ॥ अथ तस्मिन् समये वयं मुनिरादुप्रा लो क

॥३॥

五

[illegible][illegible]

ल डि
६

मागुदक्रिभयांकुक्रज रूपलिफागर्भमलनादितिकननगयाशुता॥नपुनरुमाहपुन्यात्रवह्नास्यत्विनसुह
नकर्मकालिभसत्तानांमयात्रप्रसावमलसुहवतिनि।तदिकाखल्यपितभमरपाभसत्तानागर्भवक्राकिरवति॥सत्तात्रकंन
यादिवाधिसत्तामन्रयलोकउपपद्यते॥सदेवरुतप्रवधर्मवक्रप्रवर्तयति।नत्कस्मात्तावत्त्वानन्दसत्ताःकोठिशामाय
स्यते।दवर्ततेःसुगवाकभगतेः॥सुसमाकृतेः॥यंतुमनूयमागततत्कात्रयत्रियुत्रयिभुमिति कोसीशामाययत्रनाता
त्रिसेसुत्रभगमनामिदक्रिभयाप्रतप्राहा।इलेरप्रादुतावाव्येतलोकेदक्रिहीयाथभमयितव्या॥नत्कस्मात्तामभ
दितंभूमिप्रवसवेलाकविपत्ततीकनभगतेः॥सुशुद्धक्रि।नतमानदसुसुसुवत्रकंनकृणलमसुनसमन्वागतारविद्यानि
नवभानन्दसत्तासमेकक्रातिप्रतिपदातिमितानि।रविद्यानि॥नत्कस्मात्ता।कश्चिदानन्दप्रमभादवविशारवतिःमनोयथु
यथायथाविदानन्दोददधनिनवायवेनतप्रियामनायारवयनि।कथ्यतप्रागकथं।नतानिर्गतेकजातिप्रानवह्नानि

मित्रानितिद्वय।कृत्तधगतनमाचयितव्याकृत्तधगतनकर्तव्या॥नतधगतसुत्रभगतः।उपाहनाकृत्तधगतन
मनाक्रिकान॥बलोपात्रदनदवन्वाधितवः।चयपिवतावचनतायकचिद्वयादिताःसत्ताः।शगत्यात्रयचकस्म॥न
खाहंसत्तायोइत्येदकृत्तवन्।किमप्युनः।त्रेति।मनूकनासम्यकंवृद्धः।अथमानन्दः।यागकत्रहीया॥दकृत्तधगत
विहृपयति॥यदानन्दतधगतनयमाकंकरेतीयेकृतंनधगतनहाधितामानसत्ताः।प्रमत्तनाप्यानेन्दमिगृह्य
तनहाधितामानसत्ताः।प्रमत्तनाप्यानेन्दमिग॥मनुयाजनभतान्नमविगकृत्तकि॥गत्वाचसुखिताहव
एदकः।पूर्वमिग॥द्वयः।कः।पुनवादायमात्रियकृत्तनात्यवगापयिष्यति॥कृत्ताप्यानेन्दतधगतनाः।अदिकः
सम्यकंवृद्धः।पूर्वमेसा।येनसत्ताःतधगतनामसत्ताकमयममिगानितवकिती।नत्कस्मात्तावत्त्वानन्दः।नोनेच
मिगृमिगृह्यप्रियेकमनापधत्तवकि॥नत्तामिगृह्यप्रियेमिगृह्यदविप्रियमवत्तवति।मनापधत्तनाह्वान
न्दमेचयामिचप्रतिवदयामिचप्रजामाउकमत्तादयत्तमपुनमिदिह्यानावेयानेनागतानधगतानवह्ना

लति
६८

सम्यक् कृतं नाम क्रिकं रसा कं मपि मिता नीति विदि स्वायं प्रमि प्रायं पत्रि पत्र गिथ मि। तथथा। पितामा नन्द कश्चिदवः
पुत्रवत्पुत्रे पुत्राका हवत ॥ तृता वा प्रदुकिनी ग्रहि। सुच पुत्रावदु मिता हा वत ॥ सतस्मिन् पित्रिका सुगत न विहृ यतापि
गुमि जसपत्रि गृहीतः ॥ त्रैवमा नन्दय केचि नमं शुद्धा स्यं तितान दमपा ददाति मिता विविहस मगानि नम स सने ने
ताम गताः ॥ वदमि उ वयं तथ गतस्तानि वं तथ गतस्तानि ग्रानि त्रतः वादिनी। तमघा वा। दीनि नृप दृष्टाय
हं तवादीनायानि तथ गतस्तानि ग्रानि त्रतः वादिनी। तमघा वा। दीनि नृप दृष्टाय
ध्याकं विहापयामिति दिज्ञातः वाधिसुत्तगगानि लंगतायेपानः काटीनयनसतस दमृ सिदिवोः पूषा वपः गन्धः मो ल्य
विलेपन वस्तु हजः लेः माया देवी मलय कि न कि स्मः ॥ गते दमृ यनः ॥ गुरुविमने विगुद्धे मे प्रहा चन्द्रस्य प्रहा ॥ वलित दस
दास देवापनाम शुधावस्तना ॥ तस्मिं कः ॥ उपे लः ॥ कालस्त्रितीना यदव वृचनमा रवः ॥ नी विवा द रसा ॥

वावस्तुपिका

नवयं ॥ तनहि किं कनाती पुत्रि कृ नमं कन कार्य चयत वस्तु सार्थप लापिका प्रम हावकिताः ॥ अपि च व ३६
ग्रहानि तामाया चरवदं जन ॥ रनाम नरा विद्याति विशाल मंत्र ये दवी जन ही लपुं ॥ अथ क्रम ये त्रि रु लोपं वि विनसा
लवक्राः ०० मायं चमकसुत सुदुप्र पास्तु तितान मयनी हं ॥ यथ च वलि सहा गताम दिनी वदिका नो ०० य रुचि दि
विचविपु र्ण कालमं त्रन सो र्ण ॥ यथ च प्रह विगुद्ध वि शानम स्वर्त र्ण सुहृ र्ण गतम ना हः ॥ चा दृष्टि तो पृ क्कय न
रत्न ॥ यथ सुत सुदुप्र सुजा वा साधु रा विन गाम तना ॥ नमि पुन दि न चि ह मृ या जन सि सन् लो क दि तं ॥ अक्रम पि व पुत्र
पा राधि चाना चय देवता दुष्ट मदि ते चि ला या स्तु तिताना मयनी ॥ सा च पुत्र स हि ह सिद्ध वतो कृ कि विनि क विना कन गि त्रि नि
का म सुदुः प्रानि लु पी नायकः ॥ अक्रम विव पुत्र ते पाति हिः स प्र ० ॥ नी नृ मति ॥ अउ गत स ह प्र संप्र पिता आत मृ कृ हरा ॥ अ
मि च सुहा त्रि हि पा पि सुहा न रवी ना मिः ॥ रं पुनः ॥ अम न गत स ह मृ पुताः कि पी ग्राम य ना म ना ॥ वी र्यं व अ इ य न न गानि क
मदि नि सु किता ॥ तुरु वा पे य न चि न चि उ रे क ड ना य प्रे न का का च गृ हिः ॥ पशुः किता नम कः ॥ हक पद प्र कृ मि ॥ प्र कृ गव ना मः

३५

अतिशय लभः कृपाम नमसि चाटि ये धारु मं ह्यी न नो कृमः ॥ गगनं नमि ह्युवाः प्रकाल मं ठा कुद बा लु मः ॥ त्रि वि नु वि त्रि ३
सा दके वि नु पि नः य कः ॥ अ पि न उ द न रा न ठी गे व वा त्रि अ न रा न ल स म मे ॥ क री क लि ता ॥ अ म न व न न ह न ग ॥ अ द का ॥ व
ना य क ना रा य स न रा न ल स म मे य ति क री ॥ हा ह नः त्रि न ह न ॥ ० ० ह ह मि कं दे न स च रा व रा प्र हा व न वि रा म काः न या या ॥ वि २ ॥
क री ॥ ह न ॥ न सा का री क री क वि ना य कः ॥ कृ प्र नि म क रः पू षाः का न मि न न रा य कः ॥ कृ म स च य द वे दी नः कृ म न व न वी य
न सा दो मि कृ प य उ ह मी प म व रा ठु हा ॥ अ ल न ग कं ॥ न रा म ह स न ल वि नु वि ता ॥ य या स फ य द ग ॥ अ व र क न उ दो ह न
ना म न रा नि घा टि वि ध व न ॥ ० ० ह व ॥ व व लो क यि ताः स वि न न दो दि ॥ न रा गि ना म अ रि स र्व य क ॥ ० ० ह स र्व लो क यि ता ॥
लो क वि ना य कः ॥ ० ० यं च का ति म म प षि मी ॥ ० ० ति हा स च न क र न रा य क न ॥ लो क पा ले म र ति ० ० ह नः प्र स न वि ह वे न ग ॥
अ त्रि तिः स हा त्रि ता ॥ अ का दि ता र्थ का ली ॥ अ पि नो न र ग ॥ स रि न म म योः ॥ ग ॥ अ व द म रा वि स न ह पि न अ य पि न य ताः कि ता
अ क री क ॥ ह वि ह न ॥ अ ग रि न स य ह ॥ स न अ वि पू रं ॥ क री चो म ल च ह रा व मी अ न री कृ ग ना व वा स य त्रि य कि न र प म